Ч. 7. Pocztowa należytość opłacona ryczałtem. Львів, неділя 10. лютого 1929 р. Рік XXXI

Виходить що тижня в неділю.

Адреса редакції і адміністрації: „Свобода“, Львів, Ринок 10, II. пов.

Телеф. Редакції: 29-41.

# СВОБОДА

СЕЛЯНСЬКА ГАЗЕТА

Орган Українського Національно-Демократичного Обєднання.

ПЕРЕДПЛАТА виносить в краю: місячно 80 сот., чвертьрічно 2 зол. 20 сот. В Америці 2 дол. річно. Зміна адреси 50 сотиків. Поодиноке число коштує 20 сот.

Телеф. Друкарні: 29-26.

## Справа самоврядування.

Соймова адміністраційна комісія занялася в останніх часах самоврядним законодавством. Радить над внесеннями польських демократичних клюбів, що хотять направити знищену самоуправу в Галичині та завести однакове самоврядування в цілій Польщі.

Справа самоврядування це одна з найдоскульнійших болячок нашого краю. З давних самоврядних установ не осталось у нас ані сліду. Громадські ради польська влада розвязала, а на їх місце взела безконтрольну комісарщину. Комісарами в українських громадах призначувано звичайно поляків або людий, яким на серци не добро громад, але скріплювання дрібної польської меншости. На громадських площах побудовано латинські костьоли, каплички та людові доми. Громадські комісарі помогли знищити українське шкільництво, яке перемінено на польське, та ударемнити шкільний плебісцит. Мало поправилась справа після загальних громадських виборів, бо громадське самоврядування зведено до безсильних органів польської політичної адміністрації. Повітові ради перестали істнувати, а їхні справи попали в руки повітових старостів. Вкінци зліквідовано краєвий виділ, цей виконавчий орґан краєвої самоуправи, так що й із самоврядування третього степеня не остало нічого. Самоврядні чинности сцентралізовано в руках воєводів, отже не диниця, що серед таких обставин самоврядування найнищого степеня навіть у громадах, яким удалось вибрати громадську старшину із самих українців, недомагає і перетворюється в комісарщину.

Польські міродатні чинники, сойм, уряд і ріжні політичні партії, дуже часто заповідали обнову самоврядування, але з тих проб нічого не виходило, бо поляки не могли погодитись між собою щодо самоврядних проєктів. Всі хотіли придумати такі штудерні закони, щоби національні меншости, які у своїх громадах є більшостями, не прийшли до сили. Ходило тут, розуміється, найбільше о українське населення, якому поляки хотять дати таке самоврядування, щоби в українських громадах були панами поляки.

Аж от соймова адміністраційна комісія рушила знову цю справу. Польські посли придумали в порозумінню з польським урядом чотири малі самоврядні закони, що мають внести реорґанізацію в занедбану і знищену ділянку самоврядного життя. Перший закон торкається повітових рад, які в цілій Галичині розвязано. Вибори до повітових рад малиб бути переведені за посередництвом сільських і міських громадських рад. Другий закон торкається тільки Львова і Кракова. Президент держави мавби видати виборчу ординацію, оперту на загальнім і рівнім виборчім праві. Третій закон хоче, щоб для решти міських і сільських громад у Галичині обовязував теперішний самоврядний закон з Конґресівки і Познанщини. А вкінци четвертий малий закон хоче розтягнути таке саврядування на землі Спіша та Орави (випроцесовані від Чехословаччини).

Для розгляду цих законопроєктів вибрано окрему підкомісію, що до 12. лютого ц. р. має має впоратись зі своєю роботою, а опісля буде радити над ними сама адміністраційна комісія. Що ті малі самоврядні закони не пахнуть добром для українських громад, це річ певна, і українських членів комісії (послів Вол. Целевича і Ів. Завадикута) жде дуже важке завдання оборонити інтереси українського населення. Про заяву пос. Целевича в тій справі подаємо на іншому місци.

## Вилізло шило.

**Є мудра народня приповідка:**

„Брехнею світ пройдеш, та назад не вернешся“.

Можна дуже довго брехати й ошукувати людей, але кінець-кінцем „шило вилізе з мішка“. А тоді „не тратьте, куме, сил, спускайтеся на дно“.

Так-то вилізло із сельробівського мішка московське шило. Брехнею про „українську радянську державу“ сельроб-єдність пройшов по багатьох селах наших земель, а вороття тепер нема. Правда, сельроб ще борикається, агітує, але саме життя іже кричить йому: „Годі, спускайся на дно!“

Що прийшов кінець сельробови, це вже й сліпі бачуть.

В чому була сила сельробів? Що притягало до них де-яких легковірних селян? Те, що ці селяне вірили, що сельроб-лівиця є всеж українською партією, що він має на увазі самостійну, незалежну від Москви українську державу, хоч би й в складі Радянського Союзу.

Частина сельробівців через деякий час зрозуміла, що московські комуністи ніякої самостійної України не хочуть. Мало цього, вони не хочуть допустити до найменшого національного освідомлення селян України; що українізацію хоч і оголосили, але самі її гальмують; що нищать український рух, а тимчасом усе сильніше звязують Україну з Москвою.

Щирші сельробівці - селяне, зрозумівши це, попереходили до Українського Національно-Демократичного Обєднання. Інші-ж віддiлилися й назвали себе „сельробом-правицею“, шумскістами, себто такими сельробівцями, що відстоюють усе національне. Але й це не щиро, бо визнають над собою III. інтернаціонал, себ-то московську зверхність: центром III. інтернаціоналу є Москва. Отже серцем України є для сельроба-правиці не Київ, а Москва; вищою волею не воля українського народу, а московські комісарі, що хочуть відбудувати єдину Росію, втопивши в ній Україну.

Одним словом, сельроб-правиця це ті самі старі „малороси“.

Ще дальше пішов сельроб-єдність. Ті вже відкрито служать Москві й виступають навіть проти тих комуністів і сельробівців, які домагаються хоч культурної самостійности, себ-то права жити українцями. Для тих сельробівців „єдности“ влада Москви над Україною є одинокою „законною“ владою, а кожний, хто йде проти неї, є ворогом.

Одначе й вони ще де-який час дурили несвідомих людей, ніби-то Україна є окремою державою з українським урядом, вільним розвитком української культури, якоюсь своєю владою.

Та шило вилізло з мішка. Брехню розкрив сам Сталін, який показав, що нема на Україні іншої влади, крім московської.

Бачите, чию керму визнають над собою сельробівці! Сталін сам розкрив, кому служать сельробівці з лівиці.

Тепер селяне власними очима побачили, хто такі сельробівці, чию вони роботу роблять та як дурять нарід.

В. О.

## Бороніться перед адм ністраційними карами

### Що позволяє нам закон?

Щоби наше село могло боронитися перед неслушними та високими адміністраційними карами, мусять громадяне познакомитись з карно-адміністраційним поступованням з 22. III. 1928. (Д. З. Р. П. ч. 38).

Ореченню адмін. влади підлягають проступки, загрожені гривною до 3.000 зол. і арештом до 3 місяців. До доходження і карання адміністраційних проступків є покликана повітова влада загальної адміністрації (староство). По переведенню устної розправи, на якій мають бути узглядненi всі засоби оборони, як докази і свідки заподані обвиненим, староство оголошує оречення. Писане оречення видається тоді, коли видане заочно, коли обвинений цього зажадає, або коли є неповнолітний, чи невласновільний.

Особа, якій вимірено кару в адміністраційнім поступованню, а яка чується тим виміром покривджена, може жадати в 7-дневнім речинци від дати оголошення чи доручення оречення, щоби староство спрямувало справу на дорогу судового поступовання.

Якщо влада не хоче такого жадання приняти, або внесок сторони відкинула, може сторона в протягу трох днів звернутися прямо до властивого окружного суду, який видає остаточне рішення.

Окружний суд розглядає справу після приписів карної процедури і не є звязаний виміром кари адміністраційної влади, а вирок його є остаточний.

Карно-адміністраційне поступовання знає ще: а) накази карні і б) наглі (доразові) накази карні.

Накази карні видають староства на підставі донесення урядових орґанів, опертого на їх власнім спостереженню, без переводжування попередного поступовання, тоді, коли староство узнасть за відповідне виміряти кару арешту до трох днів і грошеву кару до 50 золотих.

Проти карного наказу може покараний внести до 7 днів від доручення устно або письменно спротив до староства, в противному разі наказ остає правосильний.

На випадок внесення спротиву в 7-дневнім речинци староство визначує устну розправу, так, якби наказу не було, при чім не є воно вязане з попереднім виміром кари.

Наглі (доразові) накази карні можуть з припоручення староства а за згодою воєводи, видавати державні і самоуправні функціонарі в виді грошевих кар до висоти 10 зол., а то на випадок приловлення винного, або коли нема ніяких сумнівів щодо його вини та коли винний на кару добровільно згодиться і наложену гривну негайно зложить до рук функціонара, який її наложив.

В противному разі наказ уважається за недійсний, а згаданий функціонар має зробити донесення до староства. Адміністраційні проступки передавнюються по 6 місяцях від їх доконання, якщо в тім часі ні адміністраційна влада, ні суд не розпочали поступовання.

Адміністраційна влада не може видати ні карного наказу, ні оречення, якщо від дня розпочаття поступовання адміністраційної влади минуло 12 місяців.

Наведений розпорядок президента про карно-адміністраційні поступовання виразно говорить, що при усталенню висоти та роду кари належить узглянднити вік, степень освіти і маєткові відносини обвиненого, та саму доцільність кари, а тим самим перестерігає перед шабльоновим і бездушним стосованням кар.

Оборону населення перед високими та неслушними адміністраційними карами, при накладанню яких можуть входити в гру також мотиви політичні, повинні перенята Повітові Народні Канцелярії та вносячи спротиви допомагати населенню, яке не стати на високі адвокатські заплати.

Кромі того українські посли мусять повести оборону в соймі, до чого потрібні їм матеріяли. Зібранням матеріялів повинні занятись Повітові Народні Канцелярії, наші адвокати та свідомі громадяне.

Повітова Народня Канцелярія в Підгайцях веде вже в тому напрямку оборону та виготовляє безплатно спротиви від карних наказів та відклики від карних оречень громадянам підгаєцького повіту.

**О. Яворський.**

---

**Добро Просвіти — це добро цілого народу, а з осібна кожного з нас.**

**Це добро скріпимо й збільшимо, коли найдемося всі під прапором Просвіти і станемо її членами.**

---

**Сім міліонів Українців в Польщі мусить дати для „Просвіти“ в ювілейному її році сім міліонів членів. Вкладка лише два золоті.**

# Польський сойм.

### Буджетова дискусія на повному соймі.

Дня 30. січня п. р. розпочалася в польськім соймі дискусія над буджетовими предложеннями. В часі дискусії ґенеральної промовляли провідники поодиноких польських клюбів, зясовуючи своє становище супроти уряду. Показалось, що це становище на загал не змінилось, як не змінилось відношення уряду до сойму. Наслідком розбиття деяких польських партій становище уряду навіть хвилево скріпилося і тепер уряд ще менше рахується зі соймом ніж давнійше. Тому лишиться все по давному, для буджету знайдеться більшість і уряд буде дальше робити, що захоче.

Деякі польські посли з лівиці промовляли часом досить гостро, лаялися між собою, але їх слова ні для кого не грізні, а тим менше для уряду, котрий знає, що польська опозиція не шкодить нікому.

### Голоси українських послів.

Інакше представляється опозиція Українського Клюбу. Іменем її виголосив **31.** січня пос. **Паліїв** промову, якої з огляду на цензуру не можемо подати. Ґазета „Хвиля“ подала так її зміст: „Настали часи ендецької (вшехпольської) опозиції і ваші наслідники як представники двох незалежних держав будуть колись зі стидом зі собою говорити. Ви повернули до теорії, що українці і білорусини це тільки племена. Тернопільський воєвода сказав прилюдно: „України не було і не буде. Вибийте собі це з голови!“ Історичних арґументів, заперечуючих право українців до незалежности, напевно не поділялаб польська академія наук в Кракові. **Ми мали свою державу, яку стратили тільки в боротьбі з Польщею.** Чи в часах самоозначення мавби бути нещасливий виїмок? Є неможливим, щоб українці зреклися з 6 і пів міліона українського населення, що живе в Польщі. Українці не є ворогами польської держави, як це говориться, але якщо Польща хоче істнувати в будуччині, мусить мати підтримку українського народу і може істнувати тільки на основі **самоозначення народів.** Ми не є ворогами польської держави, але тої історичної похибки, якою є Польща у своїх нинішних границях. (Віцемаршалок Возніцкі: Прошу пана посла памятати на приречення, що буде боронити польської держави як цілости). Опісля розправився пос. Паліїв зі словами міністрів Складковського і Назабитовського. Говориться, що український рух є видумкою Відня і Берліна, що він створений за чужі гроші. Самі в те не вірите і ми вже давно з того виросли, щоби брати собі до серця такий наклеп. Мін. Залескі говорив про толеранцію (вирозумілість) Польші для українців. Такої толеранції нема з уваги на замикання українських шкіл і т д. Не зманять нас ліберальні заяви лівиці, бо сама лівиця є матірю шкільного закону Ст. Ґрабського і кольонізаційного закону. Цілий польський нарід думає, що Польща може бути національною державою, маючи в собі 6 і пів міліона українців. Нема такої сили, що моглаб згнобити нарід, який має **незломну волю до власного життя.** Буджет це знаряддя в руках уряду для знівечення нас. Будемо голосувати проти буджету“.

Опісля промовляв ще пос. **Луцький,** що з економічного боку зясував становище українського народу, дальше радикальні посли **Стефанів** і **Когут,** сельроб Вальницький та пос. Західний (упепіст).

В подрібній дискусії над буджетом міністерства суспільної опіки промовляв пос. **Кузик** (Укр. Клюб). **Він закинув міністерству політику, неприхильну супроти українців,** яких недопускає до зарібкової еміґрації і відмовляє підмог українським добродійним установам, так що вони живуть з жертвенности українського громадянства. Вкінци вставився за українськими інвалідами, що осталися без заосмотрення.

Дуже бурливе було засідання сойму 4. лютого, коли цілий ряд польських послів у дискусії над буджетом міністерства внутрішних справ порушив українську справу. Пос. Березовський (вшехполяк) казав, що українці у Сх. Галичині напастують польське населення і тому уряд мусить показати їм сильну руку. Український незалежницький рух **мусить бути зломаний.** Так само як не віддамо ніколи Поморя і доступу до Балтику, не вирічемося східних кресів!

Іменем Українського Клюбу промовив пос. **Целевич,** котрий користаючи з присутности міністра Складковського, порушив закиди, зроблені бесідникови на буджетовій комісії. Міністер заперечив, що в 1918 р. український нарід боровся за свою волю. Мін. Складковський: Коли я це говорив? — Пос. Целевич: Пан міністер говорив: Ми вас не побили й з вами війни не вели! Мою промову пан міністер назвав брехнею. А я навів був ряд фактів, зізнання свідків і урядові документи. На таке трактування українських послів не відважився навіть найзавзятійший ворог українського народу, Ст. Ґрабскі. Для українського народу є тільки міністер внутрішних справ. Інші міністри можуть полагоджувати справи українського населення тільки за згодою цього міністра а властиво шефа відділу для національних справ, п. Сухенка. А п. Сухенек розглядає кожду українську справу тільки із становища, чи не далобися якогось українського діяча **поставити перед карний суд.** Він відмовляє українським господарським установам кредитів, які їм готові признати державні банки. Правосуддя супроти українців заступлено засадою т. зв. доцільности. Промовець подає цілу низку прикладів на нарушування свободи зборів, нарушування особистої власности (конфіската одностроїв луговиків і соколів), надужиття в справі посольських віч, арештування після замахів на польські редакції, а історію конфіскат ілюструє **останніми конфіскатами „Свободи“.** Вкінци згадав про справи самоврядування, зажадав привернення краєвого виділу у Львові та зголосив у справі самоврядування окремий внесок.

Послови Целевичови пробував відповісти пос. Ярузельський (олишкар), зазначуючи, що „мірка українських бріхонь перебралася“. Однак здобувся тільки на звичайні крутійства і фальшування правди, які шкода переповідати. Він заповів, що поляки від тепер не будуть боронитися, але **переходять до наступу,** та просять міністра, щоби взяв спокійне польське населення в оборону.. Підчас тої промови прийшло в соймовій салі до величезних авантур. Крики тривали так довго, аж маршалок перервав засідання.

Широку відповідь промовцям дав міністер внутрішних справ Складковський. Цікаво, що тільки на закиди пос. Целевича не відповів ані словом. Домагався диспозиційного фонду, який счеркнула йому буджетова комісія, заповів знищення Української Військової Орґанізації та боронив поліції перед закидом, що вона бє. Поліція, казав міністер, стріляє, шаржує, забиває, але не бє...

При буджеті міністерства земельних них справ виголосив 5. п. м. довшу промову пос. **Тершаковець.** Він виказав прикладами, як мало польський уряд опікується хліборобами, хоч Польща хліборобська держава. Особливо українське хліборобське населення є упосліджене, бо не допущено його до парцеляції, віддаючи вільну землю польським осадникам, а дальше кривдиться його при меліораціях, кредитах і хліборобській освіті. Завдяки земельній політиці український селянин убожіє і ледви живе.

### В комісіях.

На засіданню адміністраційної комісії 29. січня в дискусії над проєктами самоврядних законів пос. **Целевич** заявив, що Український Клюб буде боротися за як найширшу громадську й повітову самоуправу та за повну її незалежність від політичної влади. Зокрема буде поборювати рішучо польські проєкти, що хотять при помочи штучних постанов забезпечити перевагу полякам у всіх самоврядних установах.

В бюджетовій комісії пос. **Хруцький** виступив проти теперішньої буджетової політики, що відбирає громадянам весь їх доробок, а не дає їм можности піднести свій варстат праці. Українські господарські установи не дістануть від держави ніякої допомоги.

В сенатській буджетовій комісії підчас нарад над буджетом міністерства земельних реформ сен. **Деникевич** звернув увагу на занедбання примусової парцеляції, яку майже зовсім припинено а добровільна не в силі заспокоїти земельного голоду українського населення. Коли уряд хоче справді зробити щось доброго для українського селянства, то повинен це робити за посередництвом українських господарських орґанізацій.

# Болячки нашого села.

### Адміністраційні кари.

Одною з болячок нашого села є високі адміністраційні кари, які накладає староство. Хотяй міністер внутрішних справ у своїм обіжнику до воєводів з 26. III. 1928 р. ч. 47. остерігає перед бездушним і шабльоновим накладанням адміністраційних кар, то все таки в деяких повітах, як напр. в Підгаєччині, поліційні постерунки і староство до цього обіжника ще не приноровилися. Доноси до староства пливуть, а адміністраційні кари є **вищі як в подібних випадках** судові кари.

Щоби не бути голословним, подаю приміри: Антона Вороневича і В. Палінського з Підгайців, Гринька Лопатинського, Володимира Паласюка і Михайла Паласюка з Сокільник та Олексу Яворського покарано 14-дневним арештом на підставі цісарського патенту з 20. IV. 1854 без переслухання свідків оборони; Пилипа Миськова і Якова Андрусишина з Котузова покарано карою по 20 зол. або 4 днів арешту ніби-то випашування худоби в придорожнім рові, Ольгу Яблонську і тов. покарано за заколочування нічного спокою, бо в серпні м. р. о год. 4. попол. співала з іншими дівчатами коло читальні; 18 хлопців з Товстобаб і Маркови (членів читальні „Просвіта“) за те саме, що після вечерні співали на громадській толоці; Миколу Шиманюка і ще кількох громадян із Заставців покарано квотою 5—10 зол. за „нетенпене оствув шкодлівих, росьлонцих на полю (оґродзє, обейсьцю)“; Івана Данькова з Підгайців „за розсипиванє земі на дродзе публічней“ і т. п.

А вже не счислив би грошевих кар, які безперестанно падуть на кооперативи, бо вони тішуться спеціяльно санітарною опікою постерункових.

Кари, плачені кооперативами, спинюють їх розвій, а як щедро нераз накладані, хай свідчить факт, що кооперативу в Заставцях покарано карним наказом ч. 195—84/28 квотою 3 зол „за тшиманє отворем льокалю склеповеґо о ґодз. 20.30 в дню 14/7 1928“, а знову наказом ч. 19585/28 квотою 5 зол. „за тшиманє отворем льокалю склеповеґо о ґодз. 21. в дню 14/7 1928“. Отже за проступок, поповнений в тім самім дни і в тім самім часі покара-

Я. Кріп.

# Пригоди Івана Ґаха.

(Докінчення).

Іван швидко опамятався і злість його минула, як побачив, що біда. Бо шкоду таки зробив, а заплатити кат зна чим. Остатний гріш дохторови віддав, а тепер що буде? І хто то міг знати, що тота склянна грушка зі світлом така крихка? На віщож було її християнинови до рота класти? Нічо не остає, як жидови на покриття шкоди те золото віддати, а дохтор решту 40 зл. видасть, бо і так гроша не має на дорогу.

— Отосми натішився золотом, отсми налікувався! Рота попік і покалічив, гроші стратив а всьо тому, що з власної вини попав у жидівську нору... А панотець остерігав! Гей Іване, несосвітлений ти дурню, де ти мав голову, що ти у таку плюгаву нору дав себе втягнути! — нарікав а дохтор собі бігає по кімнаті, дре патли і кричить:

— Вей мір, тільки шкоди наробило одно хам! Одно хам! Чуєте? А бодай ти кишки поломало!

— Цитьте пане, не кричіть! Шкоду зробивсми, то стати нас ще заплатити. Правда, грошей не маю, бо всі вам віддав, але маю злоцістого годинника з ланцушком, що купив на місті за 140 зл. Беріть собі те золото, покрийте шкоду а решту 40 зл. видайте, бо не маю на колію до дому!

З тими словами віддав дохторови годинник з ланцушком.

Як дохтор глянув на те золото, то відразу посатанів.

— Ти халамидник, ти ошуканець, ти злодій, ти большевик! То то у тебе називаєсь золото? Ти мені мосяжне тандите вартости 50 грошів даєш за золото? Я тебе до криміналу, ти паскідник!

Іван хотів відгризтися, та не було коли, бо оба жиди кинулися на нього і в одній хвилині викинули сараку на вулицю, разом з його золотом, ще й сорочку на ньому пірвали. Навіть одягнутися христобійці не дали. За ним викинули його одежу і шапку. Бачите, жиди знюхали, що мужик і зломаного гроша при душі не має, отже не виділи потреби з ним більше панькатися.

Іван став одягатися. Біля нього зробилося збіговище.

В тім часі червононосий наганяч провалив нову жертву до жидівської нори, селянина з Покуття.

Іван те завважав і вимахуючи подертими рукавами, кличе:

—Гей там дядьку, до дохтора? А золотий годинник вже купили? Йдіть, йдіть, там вже ждуть на вас! А як лічать?! Адіть, як мене вилічили! До остатного гроша обібрали, лахи на мені подерли, за двері голого викинули, навіть одягнутися не дали! Господи ласкавий, велика Тобі дяка за те, що не мене одного Ти упослідив на умі, а є ще більше таких дурнів! Чуєте, дядьку?

Та дядько не слухав до кінця, лиш дав драпака, що аж у ринку опинився. Наганяч і собі згубився між людьми, а дохтор Шміль дивися крізь вікно на цю сцену і зі злости скреготав зубами.

— Мені здається, що з тим золотом ще не всьо страчене — міркував Іван. — Як могли мене жидівські пахолки так підійти, то чому би мені не спробувати підійти другого? А нуж удасться! Чейже у Львові не я один дурень, а знайдеться їх більше. Місто велике. Оті коло мене кілько їх товпиться!

І дійсно коло Івана зібрався спорий гурток цікавих, окружили його зі всіх боків та оглядають наче яке невидане диво.

Користаючи з нагоди, Іван добув своє „золото“ і звертаючися до зібраних, промовив так, як до нього промовляв харциз, котрий йому продавав:

— Купиє — каже — злоцістий дзиґарок, я вишел зе шпіталю, ні мам на дроґе! Мнє самеґо коштовал 500 зл., опшедам за 200 зл. Купиє!

Тут де не взявся поліцай, розіпхав людий і станув перед Іваном око в око.

— А багато маєте тих злоцістих дзиґарків? — питає. — Ходіть — каже — зі мною, заведу у таке місце, де скоро позбудетеся свого золота! Не одного ти, пташку, ошукав і не від сьогодня поліція за тобою мишкує! — сказав і попровадив Івана просто на поліцію.

— Нема щастя! — міркує Іван, на поліцію йдучи. — Як купував те „золото“, то поліцая на лік не було, а як хотів продати, то його чорти зараз наднесли! Можеб хто був купив, як би не він — той поліцай, бодай щез!

На поліції Івана переслухали і хоча він зізнавав чисту правду, то йому не повірили, лиш написали до громади письмо, як і що, а тимчасом його примістили в арешті поміж злодіями і бандитами.

Кілько він набрався штурканців від тих бандитів, як вони знущалися над ним, то лиш сам один Господь знає! Робили з нього коня, ховстали грубим брудним шнуром, відтак кількох на нього сідало, і він їх мусів на собі носити так довго, поки не стратив остатних сил... А били, били що не міра!

По тижневи прийшла до поліції відповідь з Іванової громади, що мовляв на ньому не тяжить у селі ніяка кавза ані змаза, що дзиґарками він не торгував, лиш обівся варениками і поїхав до Львова лікуватися.

Як громада так засвідчила, то Івана таки тої самої днини випустили на волю.

Вийшовши з арешту, Іван до-

но кооперативу двома карними наказами.

Практика виказала, що на внесене покараним домагання, щоби справу відступлено судови, суд в Бережанах по переведеній розправі кару значно знижував або сторону зовсім звільнив. Одначе, коли взяти на увагу кошти вniеску, кошти подорожі до Бережан та адвокатського заступства, то будемо мати образ тої матеріяльної шкоди, яку поносить громадянин, діткнений наказом карним старроства навіть тоді, коли справу морально виграє!

А чейже п. міністер в своїм обіжнику каже, що в руках адміністрації та поліції є багато інших засобів поправи громадянина, та що за найсправніших і найпильніших не буде уважати тих старостів, командантів поліції та війтів, які наложили, зглядно спричинили наложення найбільшого числа кар, але тих, які без стосовання кар довели село до порядку.

**О. Я.**

## Справоздавчі віча.

**Теребовельщина.**

Посол о. прелат Леонтій **Куницький** відбув на протязі грудня м. р. і січня ц. р. цілий ряд справоздавчих віч у Теребовельщині а по кождім вічу відбулася ще й довірочна нарада в справах культурно-освітних і громадських. І так: Дня 27. грудня відбулося справоздавче віче в**Деренівці** для громад Деренівка, Довге, Залав'є, Слобідка-Янівська і Янів; 28. грудня в **Кобиловолоках** для тої громади і для Млиниськ; 29. в **Будзанові** для громад Будзанів, Вербовець, Скоморохи; 30. грудня в **Могильниці** для тієї громади, Романівки і Ласковець; 31. грудня у **Винявці** для громад Винявка, Брикуля стара і Брикуля нова; 1. січня ц. р. в**Даракові** для цеї громади, Панталихи і Тютюкова. Віче це було за запрошеннями, бо староство заказало прилюдне віче. Таке саме зайшло 2. січня в **Струсові**, де замісць віча мусіла відбутися довірочна нарада для громад Струсів, Заздрість, Варваринці, Налуже, Різдвяни і Бернадівка. Дня 3. січня відбув о. посол Куницький віче в **Слобідці струсівській** для цеї громади, Острівця, Застіночого і Зубова. В самій **Теребовлі** для міста і громад Семенова, Малова, Гумниськ, Кровинки, Лошнева і Підгуря відбулася довірочна нарада дня 10. січня; дня 11. січня відбулося віче в **Глещаві** для Глещави, Ілавча й Іванівки.

На всіх вічах і довірочних нарадах учасники з великою увагою прислухувалися справозданням о. посла. Всюди проходили одноголосно резолюції з висказами повного довіря для Української Парляментарної Репрезентації, а зокрема для о. посла Куницького, а також всюди висказано рішучий протест проти виступів польських міністрів, які заперечували послам Українського Клюбу право говорити в імені українського народа. Цими вічами обнято цілий теребовельський повіт.

[...] цитався до дохтора українця, бо перелтим довідався, що він не вмер, лиш наганяч так його адурив. І як розказав свої пригоди, то доктор реготався як запорожець, особливо з того просвітлювання, ще й при говорював:

— Добре вам так, на другий раз не слухайте наганячів, не задавайтеся з бандитами, а буком гоніть їх від себе, поліцію на них покличте! Треба розум мати!

Свій дохтор оглянув Івана безплатно, просвітлив правдивим апаратом Рентґена, написав рецепту, ще й позичив йому грошей на купно ліків і на подорож до дому. Лиш просив позичені гроші почтою звернути.

— Що свій чоловік, то свій! В потребі виготить, не то що жиди! — сказав Іван на відходнім і поїхав до дому.

Минуло від того часу півтора року. Іван Ґах вже давно виздоровів, видужав, живе здоров як дуб, забув на хоробу, на свої пригоди, але й забув свойому добродієви, дохторови українцеви, що його безплатно вилічив з тяжкої недуги, звернути позичені гроші. Часом Иваниха йому пригадає, то він лиш блисне злим оком і від нехоття боркне:

— Ще його н[...] хапає, [...]й чекає!

## Організаційний рух

**ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗЇЗД У КОПИЧИНЦЯХ.**

Дня 18. грудня м. р. відбувся в Копичинцях Повітовий Народній Зїзд при участи 36 сіл повіту. Політичний реферат виголосив посол Іван **Заваликут**, зясовуючи теперішне політичне положення та вказуючи, якими шляхами слід вести організаційну роботу в повіті. Реферат викликав оживлену дискусію, після якої рішено зреорґанізувати дотеперішню орґанізаційну роботу як політичну, так і на інших ділянках народнього життя в повіті. Відтак по звіті дотеперішнього голови о. Анатоля Малиновського із Чабарівки, вибрано новий Повітовий Комітет Копичинеччини, якого головою став вдруге о. Анатоль Малиновський, містоголовою д-р Василь Бабій з Копичинець, секретарем п. Микола Солонинка з Яблонова, Скарбником п. Василь Шмата з Копичинець. В склад Народнього Комітету увійшло ще 6 громадян.

Ще того самого дня відбув новобраний Народній Комітет засідання, на якому обговорено докладно плян дальшої партійної праці в повіті, як також завдання поодиноких референтів Комітету. Кромі цього поручено послови Заваликутови перевести окрему довірочну нараду на судовий повіт Гусятин і окрему на судовий повіт Копичинці. Рішено також в подібний спосіб перевести орґанізацію жіноцтва в повіті, покликуючи на нараду по делеґатці з кождої громади.

## За державну зраду.

**Арештування українських радних в Якубовій Волі.**

В селі Якубовій Волі, пов. Дрогобич, арештовано 30. січня ц. р. тринайцятьох радних українців під замітом державної зради. Польські ґазети доносять, що арештовано їх за заяву, яку ухвалила 25. січня ц. р. громадська рада при ухвалюванню громадського буджету. В тій заяві сказано, що громада „буде боротися до остатньої каплі крови за права українського народу та за незалежність України, дальше за повну незалежність громадських рад від державних чинників і на ту ціль призначує постійну суму в громадським буджеті“.

Цю декларацію підписало 13 радних і на другий день війт заніс її старості в Дрогобичі. Коли вечером вертав до дому, хтось стрілив до нього кілька разів з револьвера, але не влучив.

Дрогобицький староста порозумівся з прокураторією, котра казала арештувати всіх підписаних на декларації. 29. січня до села приїхало 35 озброєних поліціянтів, перевели ревізії у Івана Матчака і Івана Дорожинського та арештували 13 радних. Арештованих відставлено скованих ланцюхами до слідчого арешту в Самборі. Арештовані: Іван Матчак, Іван Дорожинський, Гринь Іваньків, Дмитро Лютик, Василь Грабовський, Василь Швадчак, Олекса Сарак, Іван Лисовець, Юрко Баньчук, Андрій Цимбалістий, Петро Грах, Атанас Дороховець і Яким Лютик.

Як виглядає властиво заява громадської ради, не знати. Іван Матчак, запитаний громадянами дня 27. січня коло церкви по богослуженню, що ухвалено на засіданню, сказав: По тяжкій 16-літній боротьбі вдалося нам здобути тільки меншу половину громадської ради, та це нас не відстрашує. Ми постановили боротися проти комісарщини, яка усунула нам українську мову з громадського уряду і знехтувала боротьбу за українську школу.

## Боротьба з коршмами в практиці.

**Невиконані громадські ухвали.**

Згідно з законом з 23. IV. 1920 Д. З. Р. П. ч. 37. і виконавчим розпорядком міністра публичного здоровля з 2. VI. 1922 Д. З. Р. П. ч. 51. переведено в Підгаєччині в 20 громадах голосування за знесенням шинків.

Хотяй згаданий закон виразно говорить, що ухвалений заказ продажі алькогольних напитків бодай на два місяці перед кінцем року буде обовязувати з початком слідуючого року, то до тепер не наступило знесення ні одної коршми в підгаєцькому повіті.

Як староство в Підгайцях віднеслось до громадських ухвал, свідчить отся його резолюція з дня 27. листопада м. р., якою уневажнено громадську ухвалу тому, що вона запала під натиском якихсь одиниць.

Подібне рішення одержала також громада Іщків.

З волею населення упоралось староство коротко: в Лисій має остати коршма, той відвічний ворог порядного села. Нікому з громадян не відомо про ніякі доходження, також не відомо нікому про те, щоби воля населення була вязана натиском з чиєї-небудь сторони, тим більше, що в селі нема ніяких інтеліґентів.

Громадяни села Лиса внесли зажалення до воєвідства і треба сподіватись, що воєвідство знесе наведене рішення староства, накаже перевести правдиві доходження та затвердить ухвалу заборонюючу шинки в Лисій. Поки що радуйтеся, коршмарі та пяниці!

По наших селах є багато коршем, які находяться близько церков або шкіл. Закон з 23. IV. 1920 Д. З. Р. П. ч. 37. виразно говорить, що місця продажі алькогольних напитків не можуть міститися у віддаленню коротшім як 100 метрів від церков та шкіл.

Громади, в яких коршма не находиться в означеннім законно віддаленню, повинні безумовно домагатись замкнення коршми.

## Сумні числа.

**Кому надоїло життя?**

Обчислено урядово, що минулого року в Польщі 1451 осіб пробувало відобрати собі життя, з того у 315 випадках удачно. В порівнанню з 1927 р. було 67 добровільних кандидатів на смерть більше. Цікаве, що найбільше самовбивців було в маю, найменше в марті і грудни. Жінки подавали за причину звичайно — нещасливу любов, мужчини брак праці. Значить, хліб і любов це важні чинники в людському життю. Без них люди слабої волі волять згинути.

## Скільки випивають?

**Споживання горівки в Польщі.**

В Польщі пють щораз більше горівки. В 1927 р. випили 90 міліонів горівки, а в 1928 р. аж 108 міліонів. Отже за один рік минулося 18 міліонів літрів більше. А що Польща має коло 30 міліонів мешканців, то в минулім році припадало на голову середно 3 і пів літри горівки.

Обчислення показує дальше, що в чисто рільничих воєвідствах пють горівку далеко менше, ніж в містах і промислових околицях, де живе багато робітників. В рільничих воєвідствах припадає не цілої півтора літри на голову. Стількиж більше пе зате місто.

## Жидівська кольонізація.

**За два міліони долярів річно.**

Радянський уряд не робить собі нічого з невдоволення людности південної України, що протестує проти жидівської кольонізації, а в багатьох випадках гонить і громить жидівських кольоністів. Недавно вернув з Америки представник жидівської земельної організації в Радянщині, д-р Розен і привіз вістку, що американські капіталісти жиди згодилися давати через десять літ міліон долярів річно на жидівську кольонізацію в Радянщині, під умовою, що радянський уряд буде давати таку саму суму. Крім того жидівські рільники будуть діставати довгоречинцеві позички, за які буде ручити радянський уряд.

Розуміється, що радянський уряд на це радо згодився і тепер південна Україна зароїться ще більше від жидівських кольоністів.

## З північних українських земель.

**„Сільський Господар“.** Філія „Сільського Господаря“ в Луцьку (перша на Волині) розвивається добре. Поки що ведеться пропаґандова й орґанізаційна праця. Зацікавлення з боку селян досить помітне. Вже чимало сіл подали заяви про відкриття в них кружків. Завдяки філії поширюється серед селян багато сільсько-господарської літератури.

**Нові філії „Просвіти“.** В останньому часі в луцькому повіті повстало кілька філій „Просвіти“, зорґанізованих членами УНДО (Озденіж, Вишків і ін.). На відкриттю філії в с. Німецькому був, як делеґат „Просвіти“, п. В. Островський, голова повітового комітету, який одночасно познайомив зібраних просвітян з завданнями „Сільського Господаря“.

**Перешкоди.** В останньому часі українські кооперативи зустрічають ріжні перешкоди як при реєстрації, так і в своїй праці. Очевидно, господарська відбудова українського села комусь не лежить на душі.

**Новий ворог.** Пянство, яке насаджується по селах північно-західніх земель у вигляді шинків, страшенно перешкаджає просвітній і кооперативній праці. Крім того, що горілка і пиво відтягають молодь від культурної праці й зроджує хуліґанство, вона ще й підриває кооперативи. В останньому часі в деяких кооперативах зауважено манко чи попросту — крадіж товарів чи грошей за продані товарі. Знавці діла твердять, що виною цього сумного явища є алькоголь, з яким необхідно розпочати енерґійну боротьбу.

**Кооперативні курси.** Від 28. січня до 28. лютого мали відбутися в Луцьку кооперативно-господарські курси. З причини заметелі прибуло на курси занадто мало осіб. З цеї причини початок курсів відложено на день 24. лютого.

## Що чувати у світі?

**Румунський уряд** підписав 2. лютого ц. р. заграничну позичку у висоті 102 міліонів долярів. З тої суми 72 міліони позичила румунська держава від банків а 30 міл. від шведського сірникового тресту. Позичка призначена в першу чергу на стабілізацію румунського гроша. Поза тим новий румунський уряд продовжує політику нехтування національних меншостей. Про інтереси українського населення не хотять нічого знати. В парляменті назвали нас „липованами“. Буковинські українці не дістали досі ніяких полекш. Воєнний стан в полосі 20 км. від границі заведено на ново. Велике негодування викликало рішення церковного синоду

ду, що все населення без ріжниці віроісповідань має святкувати Великдень 31. марта (після латинського календаря), а домагання святкувати після календаря старого стилю названо більшовицькою агітацією.

**В Литві** розпочались події, що викликують велику радість серед ворогів литовської держави. Між литовським диктатором Вальдемарасом і рештою уряду йшла від довшого часу боротьба за владу. До опозиції втягнено навіть шефа штабу ґен. Плехавіціюса, що мав перетягнути на свою сторону військо і викликати 8. лютого державний переворот. Минулого тижня ґен. Плехавіціюс з гуртом офіцирів війшов до канцелярії Вальдемараса і зажадав відкликання ріжних розпорядків, привернення конституційного ладу, а врешті уступлення. Вальдемарас успокоїв хвилево делеґацію обіцянками, але згодом велів арештувати Плехавіціюса та його сторонників а в цілій державі завів загострений стан облоги. Покищо Вальдемарас є дальше паном положення, тим більше, що має за собою Німеччину. Ґен. Плехавіціюса випущено на волю, але звільнено зі служби і поставлено під строгий нагляд поліції.

**Справа Троцького,** провідника більшовицької лівої опозиції, стала голосна на весь світ. Більшовицький диктатор Сталін здавив заговір цеї опозиції безпощадно, виарештувавши всіх троцкістів. 1.500 арештованих вислав на Сибір, а про самого Троцького говорять всіляко. Була чутка, що його вбили, то знову, що він виїхав до Туреччини, а тепер доносять, що його держать дальше в Москві. Сталін згодився, щоби він виїхав за границю, але зажадав, щоби жінка і син Троцького лишились в Москві як закладники на випадок, якби він ділав за границею ворожо проти теперішної більшовицької влади. Троцький на це не згодився і тому його виїзд опізнився.

**Голод в Бесарабії.** Наслідком неврожаю і лихої господарки румунського уряду в Бесарабії панує страшний голод. Около 600.000 душ, одна пята часть бесарабського населення не має що їсти і вмирає з голоду. А румунський уряд, як звичайно, не робить нічого, щоби зарадити лихови. Він пильнує тільки того, щоб населення Бесарабії не прийшло до національної свідомости та не зажадало належних прав.

**Диктаторська влада в Югославії** розвязала всі хорватські і словінські партії а також всі політичні орґанізації сербські. Закрито також всі товариства і клюби без огляду на національний характер і домівки їх запечатано. Між іншими закрито українські товариства в Білгороді, Новім Саді і Загребі. Уряд приготовляє закон, на основі котрого почта і телеґраф будуть винаймлені приватним підприємцям. Це зменшить державні видатки а збільшить доходи.

**Перед революцією в Еспанії.** В місті Судад-Реаль в Еспанії збунтувався полк артилерії, невдоволений авансами. Він заняв касарні жандармерії, уставив гармати на улицях і задержав кілька поїздів. Однак владі вдалось здавити бунт, причім арештовано 35 старшин і 500 підстаршин та рядовиків. Трьох проводирів бунту засуджено на смерть, однак заки виконано кару, вони відобрали собі життя. Подібний військовий бунт стався в місті Валенсії. Уряд вислав туди ґенерала Сан Хуріо, котрий здавив бунт і усунув непевних старшин і урядників. Арештовано 60 осіб. Однак спокою в Еспанії нема. Робітничі орґанізації, невдоволені військовою диктатурою, проголосили загальний страйк. Кажуть, що дні диктатури ґен. Прімо де Ріври почислені.

**В Палестині** показалася саранча, що знищила всю ростинність в околици Єриха. До боротьби зі саранчею виступило військо при помочи огнеметів і ґазів.

**Грецьке місто Коринт** згоріло до тла. А що минулого року знищило його землетрясення, то Коринт перестав істнувати.

# НОВИНКИ.

**— Військова реєстрація послів і сенаторів.** Міністерство військових справ звернулось до канцелярії сойму і сенату з просьбою надіслати йому спис усіх послів і сенаторів, які служили при війську. Цей спис, мовляв, є потрібний військовій владі, щоби не потягала послів і сенаторів на випадок мобілізації.

**— Гостра зима** запанувала в цілій Европі. В Польщі морози доходили в останніх днях до 30 степенів, а в Німеччині були ще сильніші. Студінь йшла до нас зі східним вітром, що приносив нам сибірські морози. В останнім часі вітер змінився на західний і температура трохи піднеслась. Кажуть, що в половині лютого морози повторяться а зате коло 20-го мая наступить відлига. Після сильних морозів буває звичайно нагла весна і горяче літо.

**— Ґазотяг з Дашави до Варшави.** В селі Дашаві пов. Стрий, фірма „Ґазоліна“ довертілася у глибині 700 метрів на величезні запаси земного ґазу, який рішила доставляти рурами не тільки до Львова, але аж до Варшави. Ґазотяг, довгий на 470 км., що получить Львів з Варшавою, буде готовий в осени п. р.

**— Напад на екзекутора.** Коло Снятина напало на податкового екзекутора Тишковського двох бандитів. Один з них пробив Тишковського ножем в серце, опісля зрабували йому тисяч золотих і втікли.

**— Плями на сонци.** Астрономи відкрили в останніх часах на сонци величезні плями, що займають загальну поверхню 100 міліонів квадратових кільометрів. Є це наслідки страшних електромагнетичних бур, що шаліють на сонци і видобувають на верх темнійше його ядро. Як відомо, соняшні плями мають вплив також на нашу землю, бо викликують на ній сильні бурі і наглі зміни повітря. Вчені приписують їм страшні цикльони, що панували в останніх днях на полудневій півкулі нашого світа. Тай у нас заповідається літо дуже бурливе.

**— Засуджений ґенерал.** Найвисший військовий суд у Варшаві відкинув жалобу невинности ґен. Жимерського, засудженого на 5 літ вязниці і видалення з польської армії за ріжні надужиття. Його здеґрадовано і відставлено до вязниці.

**— Велика пожежа.** В Рясні польській під Львовом згорів великий тартак фірми „Ойкос“. Школа виносить 5 міліонів золотих. Поверх 200 робітників стратило роботу.

**— Жертва морозу.** На поли коло Солови пов. Перемишляни найдено трупа молодого чоловіка. Доходження виказало, що це Петро Мороз, котрий попереднього дня вибрався на празник до сусідного села Станимира, але по дорозі застряг в снігу і замерз. В подібний спосіб згинув Йосиф Воротний з Діброви пов. Бучач, що замерз на дорозі.

**— Бандитський напад у Чернівцях.** До канцелярії адвоката д-ра Шапіри у Чернівцях впало двох людий і заставши там канцелярійну панну, звязали її шнурами, заткали уста хусткою, замнули до шафи і зрабували 100.000 леїв. Бандити щезли без сліду.

**— Напитав собі біди** міщанин Гарпій в Журавні зі своєю молодою жінкою Касею, що пропадала за молодшими від него мужчинами. Довідавшись, що до неї став заходити Роман Яницький, він викопав на городі, куди вела дорога, вовчу яму, поставив на її дні кілька острих вил і прикрив з верху соломою та снігом. Вечером надійшов тою дорогою Яницький, але не дійшов до чужої жінки, бо впав у яму і пробився на вилах. На його крик збіглися люди і витягнули покаліченого з ями. Мусіли відставити його до шпиталю, а против старого Гарпія заряджено судове доходження.

**— Наслідки парубоцької пітятики.** В Ключеві великім пов. Коломия запилися в коршмі парубки, між якими верховодили Микола Гусійчук і Іван Жупник. При склянці прийшло до бійки, в часі якої згинув парубок Василь Корж, котрому розвалили голову фляшками від пива. Минулого тижня Гусійчука і Жупника засудив карний суд в Коломиї на кару по два роки тяжкої вязниці.

**— Злочин божевільного.** В Ярославі побачили на улици чоловіка, що ніс на плечах торністру, з якої текла кров. „Маю голову того лайдака!“ кричав. Його арештовано і справді в торністрі була свіжо відтята людська голова. Показалося, що це голова залізничого робітника Адама Кнапа, якого найдено у власному мешканню убитого. Злочинцем був 27-літний божевільний Леон Шия, який пімстився так на Кнапі за те, що Кнап його побив. Шия впав до мешкання Кнапа і одним ударом сокири врубав йому голову та сховав до торністри.

**— Нечиста совість зрадила.** В Серниках пов. Бібрка 21-літний Іван Горошок дістав покликання до війська і зажадав від свого шваґра Данила Чмера, з котрим разом мешкав, гроший на дорогу. Чмер не хотів дати а тоді Горошок напав на нього вечером, коли він ішов по воду, і кількома ударами кола убив на місци. Опісля зібрав свої манатки і найблизшим потягом поїхав до Львова. Маючи нечисту совість, на двірци у Львові так тривожно оглядався на всі боки, що його арештував поліціянт. Думаючи, що поліція вже все знає, Горошко признався відразу до злочину. Його відставлено до слідчої вязниці.

# ДОПИСИ.

ЧЕРТЕЖ, ПОВ. СЯНІК. **(В путах кацапщини).** Селяни у нас богаті, та мало свідомі. В селі нема ні читальні, ні кооперативи, зате є дві коршми, що заступають людям всьо. Коли інші села в повіті орґанізуються і йдуть з поступом, Чертеж і кілька околичних сіл (Согорів горішний і долішний, Трепча, Межебріль, Костарівці) не думають вилізти з кацапського багна і ходять в темноті. Кацапське баламутство в тих селах піддержує тов. „Бескид“ зі Сянока. Хоч се товариство само ледви клигає і не має будучности, то все вносить кириню і розтор до наших сіл зі шкодою для нашого народу. Пора збаламученим громадянам прозріти правдивий шлях до кращої долі, обновитися на українській національній ідеї та взятись до всесторонної орґанізації, як це роблять інші села.

**Місцевий.**

**ТОВСТОБАБИ ПОВІТ ПІДГАЙЦІ. (Новочасний педаґоґ).** Громадяне села Товстобаби внесли до шкільного інспектора на свого учителя Левовицкого скаргу, з причини нетактовного поведення з дітворою такого змісту: „Дня 11. грудня 1928 р. в часі шкільної науки в другій клясі зібрав пан Левовицкі дітий перед образом, казав дітям піднести три пальці зложені до присяги і повтаряти за собою в голос таку присягу: „Пшисенґам, же сє научє нє памєнць устемп „Джефко над джефкамі“, аби мі Пан Буґ ногі поламал, аби мі єнзик покренціло, абим ослепл, аби мі ренце покренціло і т. д. Так мі Боже допомуж амен“. Підписані родичі запитують інспектора, чи роблення шопок з присяги зі шкільною дітворою причиниться до християнського виховання їх дітий?

## До українських колядників.

**Крайна пора прислати коляду „Рідній Школі“!**

Хто досі не прислав ще гроший з „коляди“ чи „щедрівки“ до „Рідної Шк.“, нехай зробить це негайно відворотною почтою, бо найдальше до 10. лютого ц. р. Головна Управа „Рідної Школи“ має предложити воєвідським урядам викази жертв, що вплинули до її каси з прилюдної збірки, а требаж часу й на зладження таких виказів!

Крім того Головна Управа „Рідної Школи“ збирає матеріяли і прилагоджує до друку загальний виказ цілої сьогорічної коляди і щедрівки на „Рідну Школу“ по повітам і громадам з узглядненням поодиноких груп в громадах, якщо такі були, та надіслали дотичні матеріяли.

Тому взиваємо всі Кружки „Рідної Школи“, другі українські товариства, збіркові Комітети і поодиноких громадян, що займалися збірками на „Рідну Школу“, щоби враз з грішми негайно прислали „Рідній Школи“ у Львові (Ринок ч 10.) також викази, кілько зібрали в поодиноких громадах на „Рідну Школу“ і що сталося з тими грішми чи збірками в натураліях (яйця, збіжа і т. п.)

З огляду на друк загального виказу „коляди“ і „щедрівки“ на „Рідну Школу“, який розішлеться по повітам для доручення всім громадам, відпадає потреба оголошувати поодинокі квоти надіслані з „коляди“ чи „щедрівки“ в часописях, бож вони будуть як найточнійше оголошені в друкованому виказі.

Якщо який повіт, якась громада чи група не пришле виказу або пришле його за пізно, то не ввійде до загального виказу сьогорічної коляди на „Рідну Школу“. Отже у власному інтересі кождого повіту і кождої громади є прислати на час матеріял, що відноситься до „коляди і „щедрівки“ на „Рідну Школу“.

**Головна Управа „Рідної Школи“.**

# Оголошення.



**На основі §. 19. уставу, оповіщується отсим Загальні Збори Краєвого Товариства Господарського „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“, що відбудуться дня 14. лютого (четвер) 1929, у Львові, о год. 10-ій рано, в салі Т-ва „Українська Бесіда“ при вул. Рутовського ч. 20. І-ий поверх з таким порядком нарад:**

1) Відчитання і верифікування протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Звідомлення з діяльности за рік 1928, та його приняття.
3) Замкнення рахунків і білянс за рік 1927/28, звідомлення Контрольної Комісії з провірки цего білянсу і замкнення рахунків та приняття його до відома і уділення абсолюторії Головній Раді.
4) Плян праці на будуче та проєкт бюджету на рік 1929.
5) Вибір 4-ох членів Головної Ради та 2-ох заступників (§. 27).
6) Вибір Контрольної Комісії (§. 17, б).
7) Внески і запити.

Згідно з постановами §. 20. уставу, участь в Загальних Зборах з голосом рішаючим, мають: голова Товариства і виборні члени Головної Ради, **члени Філіяльних Рад, відпоручники Філіяльних Загальних Зборів, відпоручники Кружків „Сільського Господаря“, відпоручники хліборобських кооператив, що є одночатно членами „Сільського Господаря“ і Ревізійного Союзу Українських Кооператив,** почесні члени і члени Головної Ради, кооптовані по думці §. 25, устув 4-ий. Особи управнені до голосовання не можуть виконувати свого права через повновласників. Дорадчий голос мають всі члени Т-ва „Сільський Господар“ та відпоручники запрошених інституцій і товариств. — **Відпоручники Філій, Кружків та кооператив, мусять виказатися повновластями** ствердженими печаткою і підписом відносного завідуючого орґану.

Львів, дня 26. січня 1929.

**Інж. Юліян Павликовський,** вр., голова.
**Інж. Олександер Охрим,** вр., секр. Ради.



Видає С-ка „Діло“, зар. стов. з обмеж. пор. — За редакцію відповідає Ол. Кузьма. — З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок ч. 10.